

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kfv.VI.37.628/2018/10.

A tanács tagjai: Dr. Sperka Kálmán a tanács elnöke, Dr. Sugár Tamás előadó bíró, Dr. Vitál-Eigner Beáta bíró

A felperes: felperes neve

A felperes képviselője: Dr. ... Ügyvédi Iroda

Az alperes: alperes neve

Az alperes képviselője: Dr. ... kamarai jogtanácsos

Az alperesi beavatkozó: Alperesi beavatkozó

Az alperesi beavatkozó képviselője: Dr. ... Ügyvédi Iroda

A per tárgya: energiaügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: az alperes

Az elsőfokú bíróság neve, határozatának kelte és száma: Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2017. október 31-én kelt 6.K.31.344/2017/12. számú ítélete

A másodfokú bíróság neve, határozatának kelte és száma: Fővárosi Törvényszék 2018. február 21-én kelt - kijavított - 10.Kf.650.108/2017/7. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 10.Kf.650.108/2017/7. számú ítéletét hatályon kívül helyezi, a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 6.K.31.344/2017/12. számú ítéletét megváltoztatja és a keresetet elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek és az alperesi beavatkozónak 60.000 - 60.000.- (hatvanezer-hatvanezer) forint együttes elsőfokú, fellebbezési és felülvizsgálati eljárási költséget.

A kereseti, fellebbezési és felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes, mint felhasználó és az alperesi beavatkozó (a továbbiakban: beavatkozó), mint engedélyes között 2014. december 1-jén létrejött hálózathasználati szerződések szerint a felperes üzemi betáplálásra és tartalék betáplálásra is egyaránt 600-600 kW lekötött teljesítményt igényelt.
- [2] A felperes 2015. május 19-én kezdeményezett kérelmére alapítottnan 2015. június 1-jétől az üzemi betáplálás során igénybe vett lekötött teljesítmény 710 kW-ra, míg a tartalék betáplálás során igénybe vett lekötött teljesítmény 2015. október 1-től 1 kW-ra változott.
- [3] A beavatkozó közép feszültségű, közcélú villamos energia hálózatán 2016. április 19-én kábelhiba miatt üzemzavar történt, ehhez kapcsolódóan a felperes - miután az őt ellátó 27803/10. számú transzformátor állomás nem működött - a kiesett villamos energia pótlására tartalék betáplálást vett igénybe, amely az 1 kW lekötött teljesítményt 328 kW-al túllépte.
- [4] 2016. június 25-én zárlatos kábelszakasz miatt szintén kiesett a felperest ellátó fenti transzformátor állomás, a tartalék betáplálás alatt a felperes az 1 kW lekötött teljesítményt 164 kW teljesítménnyel túllépte.
- [5] A beavatkozó a tartalék betáplálást érintő, rendszerhasználatból eredő díjtételeket a felperes felé kiszámlázta, a 2016. április 19-ei túllépéshez kapcsolódóan 791.047.- forintos, míg a 2016. június 25-ei túllépésre vonatkozóan 396.328.- forint összegben.
- [6] A felperes a számlázás jogalapját vitatva 2016. október 13-án panaszt nyújtott be az alpereshez, amely azt a 2017. január 30-án kelt FVFO_2017/192-4. számú határozatában elutasította. Az indokolásban felhívta a villamosenergiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 273/2007. (X.19.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Vhr.) 1. § (1) bekezdés 6., 14. pontját, a villamos energia rendszerhasználati díjakról és alkalmazásuk szabályairól szóló 4/2013. (X.16.) MEKH rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 2. melléklet 2.2.9. pontját, 2.2.10. pontját, 2.2.11. pontját, valamint a beavatkozó Elosztói Üzletszabályzatának 7.8.7. pontját. Kifejtette, hogy a vitatott számlák minden tekintetben megfelelnek a Vhr., a Rendelet és az Elosztói Üzletszabályzat fenti rendelkezéseinek. A hatóság a rendelkezésre álló dokumentumokban nem talált kétséget kizáró bizonyítékot arra, hogy a perbeli üzemzavarok a beavatkozó mulasztásából adódtak, ezért a panaszt el kellett utasítani.

A kereseti kérelem

- [7] A felperes keresettel támadta az alperes határozatát kérve annak bírósági felülvizsgálatát. Érvelése szerint az alperes a tényállást nem tisztázta, döntése indokolásában a mérlegelése szempontjai nem állapíthatók meg. Vitatta a hatósági döntés jogalapját. Véleménye szerint az irányadó jogszabályi rendelkezés objektív szabályként nem értékelhető, így jelentősége van annak, hogy az üzemzavar a beavatkozó érdekkörébe vezethető vissza vagy nem.

Az elsőfokú ítélet

- [8] A közigazgatási és munkaügyi bíróság ítéletében az alperes határozatát hatályon kívül helyezte és a hatóságot új eljárásra kötelezte.

Kiemelte, a Rendelet 2.2.9.-2.2.11. pontjai nem tartalmazzák azt az esetet, amikor egy előre nem látható üzemzavar okán történik a rendszerhasználó részéről a lekötött teljesítmény túllépése. Az előzetesen nem engedélyezett túllépés esetén kiszámlázott teljesítménydíj egyfajta szankció, amelyet arra az esetre állapít meg a jogszabályalkotó, ha a felhasználó a Rendelet 2. mellékletének 2.2.10. pontjában előírt eljárást nem tartotta be (2.2.9. pont). A másik esetkört jelenti a lekötött teljesítmény engedélyezett túllépése, ebben az esetben a felhasználónak a Rendelet 2. melléklet 2.2.11. pontja szerinti teljesítménydíjat kell megfizetnie. Az előzetes engedélykérés feltételezi annak előzetes szándékát, hogy a szerződésben írtakhoz képest a lekötött teljesítményt túl fogja lépni a rendszerhasználó. Amennyiben ilyen előzetes szándék nem mutatható ki a felhasználó részéről - mert előre nem látja a túllépés bekövetkezését -, akkor az önhibán kívül bekövetkező túllépésért díjazást az engedélyes nem követelhet. Ez ellentmondana az Alaptörvény 28. cikkében foglalt józan ész, közjó és erkölcsösség mércéjének.

- [9] A megismételt eljárásra a bíróság előírta, hogy a panasz megalapozottságáról az alperes köteles a fenti jogértelmezés figyelembevételével ismételten döntenie. Ennek során szükség esetén részletesebben vizsgálható a beavatkozó esetleges közrehatása a bekövetkezett üzemzavar körében.

A másodfokú ítélet

- [10] Az alperes és a beavatkozó fellebbezése folytán eljáró törvényszék a jogerős másodfokú - kijavított - ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.
- [11] Hangsúlyozta, a lekötött teljesítmény nem engedélyezett túllépése nem minősíthető olyan objektív körülménynek, amely a Rendelet 2. melléklete 2.2.9. pontja és az Elosztói Üzletszabályzat 7.8.7.2. pontja szerint a nem engedélyezett túllépéshez előírt díjtétel felszámítását önmagában megalapozza. Az Alaptörvény 28. cikkében foglaltakon túl a Rendelet 2. melléklete 2.2.9. - 2.2.11. pontjának

és az Elosztói Üzletszabályzat 7.8.7.1. és 7.8.7.2. pontjának nyelvtani értelmezése is azt eredményezi, hogy a lekötött teljesítmény engedélyezett, illetve nem engedélyezett túllépésére megállapított díjtételek olyan esetre vonatkoztathatók, amikor az engedély megkérése nem ütközik akadályba, azaz a felperes által előre látható, hogy túllépés következik be és dönthet arról, hogy erre kér vagy nem kér engedély. Sem az engedélyezett, sem a nem engedélyezett teljesítmény túllépés nem értelmezhető arra az esetre, ha az engedélyezés lehetősége nem áll fenn. A Rendelet 2. melléklet 2.2.9. pontja szerinti pótdíj alkalmazásakor nem mellőzhető annak a vizsgálata, hogy a felhasználó a túllépés előzetes bejelentését meg tudta-e tenni, a túllépésre vonatkozó engedélyezési eljárás esetében lefolytatható volt-e. Az alperes vizsgálata a fentiekre nem terjed ki.

- [12] Az elsőfokú bíróság ítélete az irányadó jogszabályok betartását követeli meg az által, hogy a Rendelet és az Elosztói Üzletszabályzat kiterjesztő értelmezése helyett a túllépés pótdíjait kizárólag a szabályozott esetekre vonatkoztatja, amikor is az előzetes engedélykérés lehetősége fennállt. Amennyiben az engedélyezési eljárás lefolytatása nem biztosított, akkor a Rendelet 2.2.9. pontja szerinti teljesítménydíj nem szabható ki. Nincs olyan jogszabályi előírás, amely kimondja a lekötött teljesítmény túllépése okainak vizsgálatát, így azt, hogy abban a rendszerhasználó közrehatott-e. Az elsőfokú ítélet iránymutatása csak szükség esetén, lehetőségként utal e közrehatás vizsgálatára, az új eljárásban elsődlegesen az elsőfokú ítélet indokolásában kifejtett jogi értelmezés alapján kell a panasz megalapozottságáról ismételten dönteni.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [13] A jogerős ítélet ellen az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet annak hatályon kívül helyezése és a kereset elutasítása iránt. Okfejtése szerint a jogerős ítélet sérti a Vhr. 1. § (1) bekezdés 6., 14. pontját és a Rendelet 2. melléklet 2.2.9.-2.2.11. pontjait. A törvényszék tévesen helyezkedett arra az álláspontra, hogy az alperesnek a felperes szándékát kellett volna vizsgálnia, továbbá olyan értelmezést tulajdonít a jogszabályoknak, amelyet azok nem tartalmaznak. A hatóságnak nincs olyan hatásköre, hogy vizsgálnia kellene a lekötött teljesítmény túllépésének okát, ehhez kapcsolódóan a felperes közrehatását. A hatóság szintén nem teheti vizsgálat tárgyává, hogy a felperesnek volt-e szándéka a teljesítmény túllépésére, valamint arra, hogy az előzetes bejelentést meg tudta-e tenni.
- [14] A törvényszék nem vette figyelembe, hogy a jogszabályi előírások nem határoznak meg feltételeket a büntető tarifa érvényesítéséhez, a felhasználónak az esemény bekövetkeztekor felróhatóságától függetlenül kell azt megfizetnie. A nem engedélyezett túllépés oka irreleváns.

- [15] A felperes kizárólag gazdasági okokból és kockázatvállalás mellett - a műszaki szempontokat mellőzve - módosíttatta a tartalék betáplálás során igénybe vett lekötött teljesítményét 600 kW-ról 1 kW-ra. Jelen esetben a lekötött teljesítmény túllépése előzetes engedély nélkül történt, a pótdíj kiállítása jogszerű. Nincs olyan jogszabályi előírás, amely annak vizsgálatára kötelezné a beavatkozót, hogy a felperes milyen okból lépte túl a lekötött teljesítményt.
- [16] Az alperes a Kfv/6. számú iratában további jogszabálysértést jelölt meg.
- [17] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását indítványozta egyetértve az abban foglaltakkal.
- [18] A beavatkozó iratában a felülvizsgálati kérelemnek való helyt adást indítványozta.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [19] A felülvizsgálati kérelem alapos.
- [20] A Pp. 275. § (1) és (2) bekezdésére figyelemmel a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének nincs helye, a Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a rendelkezésre álló iratok alapján dönt. A jogerős ítélet csak a felülvizsgálati kérelem és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálható felül.
- [21] A Kúria álláspontja szerint a törvényszék a helyesen és törvényesen megállapított tényállásból nem helytálló jogi következtetést vont le.
- [22] A Pp. 272. § (1) bekezdése szerint a felülvizsgálati kérelmet az elsőfokú határozatot hozó bíróságnál a határozat közlésétől számított hatvan napon belül kell benyújtani vagy ajánlott küldeményként postára adni kettővel több példányban, mint ahány fél a perben érdekelve van.
- A Kfv./6. számú iratát az alperes a Pp. 272. § (1) bekezdésében meghatározott határidőn túl terjesztette elő, ezért az abban foglaltak nem képezhetik a felülvizsgálati eljárás tárgyát.
- [23] A Rendelet 2. melléklet 2.2.9. pontja értelmében a lekötött teljesítmény nem engedélyezett túllépése esetén a rendszerhasználó a túllépés minden megkezdett kW-jára havonta a Hivatal által megállapított éves teljesítménydíj $\frac{1}{4}$ részének megfelelő teljesítménydíjat köteles fizetni. A 2.2.10. pont szerint előzetesen bejelentett teljesítménytúllépést a rendszerhasználó szerződéses évenként legfeljebb három alkalommal, alkalmanként legfeljebb egy naptári hónapra kérhet, amelyet az elosztó - a rendelkezésre álló teljesítmény mértékéig - köteles engedélyezni. A 2.2.11. pont alapján, ha a rendszerhasználó a lekötött teljesítmény túllépését az elosztónak előzetesen bejelentette, és azt az elosztó engedélyezte, akkor a teljesítménytúllépésért fizetendő díj mértéke (a teljesítménytúllépés hónapjára) az éves teljesítménydíj 1/10

része a túllépés minden kW-jára.

- [24] Az Elosztói Üzletszabályzat 7.8.7. pontja a lekötött teljesítmény túllépését szabályozza, ezen belül a 7.8.7.1. pont a lekötött teljesítménytúllépésének engedélyezését, míg a 7.8.7.2. pont a lekötött teljesítmény túllépését engedély hiányában. Ezek a rendelkezések tartalmukban azonosak a Rendelet fent hivatkozott 2.2.9.-2.2.11. pontjaival.
- [25] A Kúria nem ért egyet a törvényszék ítéletének azon megállapításával, hogy a Rendelet 2. melléklete 2.2.9.-2.2.11. pontjának és az Elosztói Üzletszabályzat 7.8.7.1. és 7.8.7.2. pontjának egyszerű nyelvtani értelmezése azt eredményezi, hogy a lekötött teljesítmény engedélyezett, illetve nem engedélyezett túllépésére megállapított díjtételek olyan esetre vonatkoztathatók, amikor az engedély megkérése nem ütközik akadályba, azaz a felperes által előre látható, hogy túllépés következik be, ezért dönthet arról, hogy a lekötött teljesítménytúllépésére engedélyt kér vagy a lekötött teljesítményt engedély nélkül túllépi. Szintén nem osztja a felülvizsgálati bíróság a másodfokú bíróság azon okfejtését, hogy sem az engedélyezett, sem a nem engedélyezett teljesítménytúllépés nem értelmezhető arra az esetre, ha az engedélyezés lehetősége nem áll fenn.
- [26] Ezzel szemben a Kúria hangsúlyozza, hogy a perbeli jogviszony eldöntésére szolgáló fent többször hivatkozott jogszabályhelyek és Elosztói Üzletszabályzat-beli rendelkezések nyelvtani és logikai értelmezéséből egyértelmű, hogy a rendszerhasználó - jelen esetben a felperes - felelőssége a teljesítménytúllépésért pontosan szabályozott, nincs jelentősége annak, hogy a rendszerhasználónak lehetősége lett volna-e túllépés engedélyezésére irányuló kérelmet benyújtani az elosztó felé. Ilyen feltételt a Rendelet 2. mellékletének 2.2.9.-2.2.11. pontjai nem tartalmaznak. Ez azt jelenti, hogy az elosztó a lekötött teljesítmény rendszerhasználó általi túllépése esetén jogosult az ebből eredő díjtételeket kiszámlázni, a teljesítménydíj mértéke pedig kizárólag attól függ, hogy a rendszerhasználó a túllépést az elosztónak előzetesen bejelentette, avagy nem. Az első esetben a díj mértéke az éves teljesítménydíj 1/10 része a túllépés minden kW-jára, míg a második esetben a Hivatal által megállapított téves teljesítménydíj $\frac{1}{4}$ része.
- [27] Az Alaptörvény jelen ügyben alkalmazandó 28. cikke kimondja, a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.
- [28] A Kúria utal arra, hogy az Alaptörvény 28. cikkében szabályozott értelmezési alapelv figyelembevételével sem lehet olyan következtetést levonni, amely alátámasztaná a jogerős ítéletben elfoglalt törvényszéki álláspontot. Az Alaptörvény 28. cikke ad lehetőséget arra, hogy a jogalkalmazó olyan feltétel

bekövetkeztéhez kapcsolja a jogszabály alkalmazását, amelyet nem tartalmaz az adott jogszabály, ahogy az jelen esetben is fennáll.

- [29] A Kúria a Pp. 275. § (4) bekezdését alkalmazva a törvényszék ítéletét hatályon kívül helyezte, a közigazgatási és munkaügyi bíróság ítéletét megváltoztatta és a keresetet elutasította.

A döntés elvi tartalma

- [30] *A lekötött teljesítmény túllépése esetén nincs jelentősége annak, hogy a rendszerhasználónak lehetősége lett volna-e a túllépés engedélyezésére irányuló kérelmet benyújtania az elosztó felé. Az elosztó a lekötött teljesítmény rendszerhasználó általi túllépése esetén jogosult az ebből eredő díjtételeket kiszámlázni, a teljesítménydíj mértéke pedig kizárólag attól függ, hogy a rendszerhasználó a túllépést az elosztónak előzetesen bejelentette, avagy nem.*
- [31] *Az Alaptörvény 28. cikke szerinti értelmezési alapelv nem ad lehetőséget arra, hogy a jogalkalmazó olyan feltétel bekövetkeztéhez kapcsolja a jogszabály alkalmazását, amelyet az adott jogszabály nem tartalmaz.*

Záró rész

- [32] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (2) bekezdésére figyelemmel tárgyaláson bírálta el.
- [33] A pervesztes felperes a Pp. 78. § (1) bekezdése és 83. § (1) bekezdése alapján köteles az alperesnek és a beavatkozónak együttes elsőfokú, fellebbezési és felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére.
- [34] A felperes személyes illetékmentessége folytán az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 5. § (1) bekezdés c) pontjára tekintettel a feljegyzett kereseti, fellebbezési és felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.
- [35] Az ítélettel szembeni felülvizsgálatot a Pp. 271. § (1) bekezdés e) pontja zárja ki.

Budapest, 2019. október 2.

Dr. Sperka Kálmán s.k. a tanács elnöke, Dr. Sugár Tamás s.k. előadó bíró, Dr. Vitál-Eigner Beáta s.k. bíró

A kiadmány hitelével:
tisztviselő